

Hoahkan

Nordsamiska
Muitalus mii hárjehallá
njálbmelihkastagaid

Gárges

Lulesamiska
Giehtto mij njálmmešvátjojt
hárjjidallá

Gárgadis

Pitesamiska
Subtsas mij njálbmešvátjojt
lierada

Subtsas

Umesamiska
Subtsas mij njálmmešvahttjame
liärate

Tjihtese

Sydsamiska
Soptese mij njaelmie-
motorihkem lierehte.

Ramsa

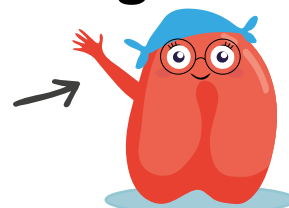
Svenska
Saga som tränar munmotoriken

Sámediggi
Sámedigge Sámediggie Saemiedigkie Sametinget

Muitalus mii hárjehallá njálbmelihkastagaid

BAGADUS: Njálbmii lea dálle, njuovčča lea áhkku gii orru dálus.

Dál lea (mánnodat¹) ja áhkku galgá dálle čorget. Son luvdegoahtá ráhpa. (Njoalo vuolit baksama ovddos maŋos)

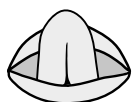
Maŋgil son luvde balkonja. (Njoalo bajit baksama ovddos maŋos)

Go áhkku lea olgun oaidná oarri ja geahččala fillet dan iežas lusa. (Jietnadala seammás go deattat njuokčama bániid vuostá)

Juste dalle vázzá heasta áhku dálle meaddel. (Snjirggu a ja o)

Oarri haskada eret ja áhkku fanahallá nu bajás go máhtá nu ahte sáhtá oaidnit dan. (Deaddil njuokčama nu bajás go sáhtát)

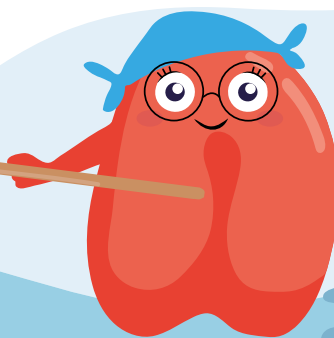

Ja nu son manná ráhpas vulos geahččat. (Deaddil njuokčama nu vulos go sáhtát)

De áhkku manná sisa válmmas čorget. Son álgá seinniid bassat. (Njoalo nieraidd siskkobealde)

¹ Vállje otná beaivvi.

Ja de son bassá dáhki (gáhtu). (Njoalo bajit bániid duohken gitta guopmái ja jietnat vel “smack”)

De áhkku sihkkko lásiid. Leat mánnga láse, álggos son sihkkko siskkobealde. (Njoalo bániid duohken njuokčamiin)

Ja de son sihkkko olggobealde. (Njoalo bániid ovddadeale)

Áhkku dahká seamme ládje badjin. (Njoalo bajit bániid duohken ja ovddabeale)

Dál áhkku lea nu sakka váiban ahte dadjá PUH. (Geahččal sirret baksamiid go logat P)

Son vuoššá gáfe. Čáhci duoldá. (Doarggis baksamiiguin)

Gáffe lea báhkas. Áhkku ferte bossut. (Bosis)

Go áhkku juhká son šluhpá. (Šlubis, “Šluub”)

Go son lea gáfe juhkan son váibá ja gávasta. (Gávas)

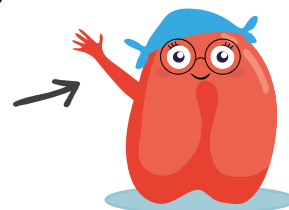
Ja de son nohkká ja snurká. (Snurkke)

Zzzzzzz...

Giehtto mij njálmmešjvatjojt hárjjidallá

TJIELGGIDUS: Njálmme l dáhpe, njuovtjav la áhkko guhti árru dâben.

Dát la (mánnodahka¹) dahka ja áhkko galggá snivvit dâbev. Sãn álggá njámastit tráhpav. (Njoalo vuollebaksimav duohku diehki)

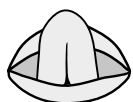
Maŋŋel njámas balkåŋgav. (Njoalo badjebaksimav douhku diehki)

Gå áhkko lij álggon vuoŋnná oarrev ja gâhttjal loagget dav ietjas lusi. (Dagá jienav njuoktjamen bânij vuostáj)

Jur dalloj hâssta tjuosku áhko dâbe vajuk. (Sjnjâmkada a ja o)

Oarre gahppá ierit ja áhkko vanát bajás vaj galggá vuoŋnnet dav. (Bieja njuoktjamav nâv bajás gâk máhtá)

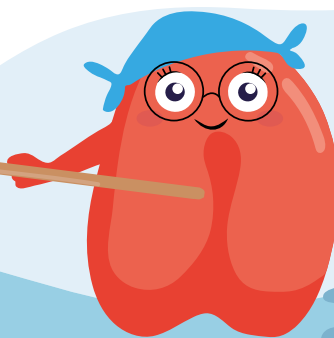

Ja de manná tráhpav vuolus gehtjatjit. (Bieja njuoktjamav nâv vuolus gâk máhtá)

Áhkko manná sisi ja galggá gârggat snivvimav. Sãn álggá siejniŋt bassat. (Njoalo niera sisbielev)

¹ Vállji gallát bieŋvve l uddni.

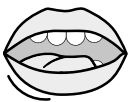

Ja de sãn bassá rábev. (Njoalo badjebánijt rájnnasin gitta manus guobmáj)

De áhkko bassá vinndegijt. Da li moadda vinndega, álgos sãn bassá sisbielev. (Dibde njuoktjamav sihkkot vuollebánijsisbielev)

Ja de sãn bassá álgusjbielelev. (Dibde njuoktjamav mannat niera ja vuollebánijs gaskav)

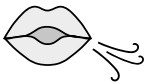
Áhkko dahká sãmme láhkáj badjen. (Sihkkonjuoktjamin badjebánijt álgusjbielelev ja sisbielev)

Dállal áhkko l nãv vãjbas sãn javllá PUH. (Gãhtttjala ráhpat baksimijtgãjavla garra P)

Sãn kãffav vuossjá. Tjãhtje duolldã. (Dibde baksimijtgdoargestit)

Kãffa l bãhkas. Áhkko viertti bãssot. (Bãso)

Gã áhkko juhká sãn sjnjuhpa. (Sjnjuhpa)

Gã l kãfav juhkam sãn nagerduvva ja gãvas. (Gãvasta)

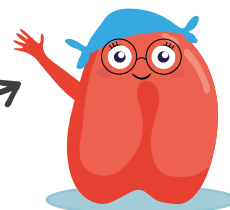
Ja de sãn oaddã ja garidij. (Garijda)

Zzzzzzz...

Subtsas mij njálbmesjvatjojt lierada

VUOSÁDALLAM: Njálbme lä stáhpo, njuoktjam lä áhkká mij →

Lä (mánnodak¹) ja áhkká gallgá rájdnit stábov. Sån állgá njámastit tráhpav. (Njálo vuállebaksema duk dehki)

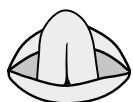
Maŋŋel njámastij balkåŋŋáv. (Njálo bajjebaksema duk dehki)

Gu áhkká lä ullgon vuajdná árrev ja pruvvuja siebdatjit ietjas gugu. (Daga jienav njuakktjamiijn bänij vuásste)

Jura dalloj hássta manná áhká stábo bálldal. (Sniemkode á ja o)

Árre gahppá dasste ja áhkká vanada bajás vaj gallgá vuäjdnet dav. (Bieja njuakktjamav návť bajás gåk máhtá)

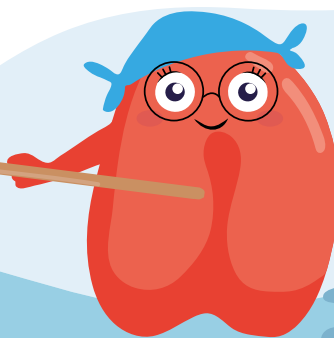

Ja dá manná tráhpav vulus gähtttjat. (Bieja njuakktjamav návť vulus gåk máhtá)

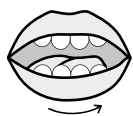
Áhkká manná sisa ja gallgá fierogit rájdnit. Sån állgá bassat viedtjajt. (Njálo niera sisbielev)

¹ Vállji utnátj biejev.

Ja dä sãn bassá táhtjav. (Njålo njuakktjamiijn bajjebäniijst git gume manjegiehtjáj vaj gulluja "smack")

Dä áhkká bassá finnsturiijt. Da lä mådde finnstura, álgost sãn bassá sisbielev. (Njålo njuakktjamiijn bänij sisbielev)

Ja dä sãn bassá ulgutjbielelev. (Njålo njuakktjamiijn bänij ulgutjbielelev)

Áhkká dahká sämmi láhkáj bajjen. (Njålo njuakktjamiijn bajjebäniij sisbielev ja ulgutjbielelev)

Dále áhkká lä nåvt vájbas ja sãn hållá PUH. (Pruvvu rahpat baksemiijt gu hållå garra P)

Sãn vuassjá káfav. Tjáhtse dualldá. (Bája baksemiijt skellbit)

Káffa lä báhkás. Áhkká verrtija bussot. (Buso njuallga ulgus)

Gu áhkká juhká sãn sjlubesta. (Sjlubeste)

Gu lä káfav juhkan dä lä nahkárin ja gávasta. (Gávaste)

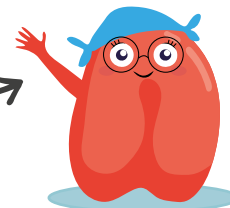
Ja dä sãn árrája ja guriйда. (Gurijde)

Zzzzzzz...

Subtsas mij njálmmiesvahttjame liärate

BAHKKADIS: Njálmmie leä stáhpuo. Njuakttjame leä gummá → mij stábuone urra.

Dáhta leä (mánnuodahkka¹) dahkka/tahkka jah gummá galggá jijtjasa stábuob sjiägadit. Álggá rájrarissub njámmat. (Njáluoh vuöllembijnssamub)

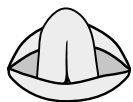
Die sádna lándnieb njámmá. (Njáluoh bijjiebjnssamub)

Gássie gummá leä ulgguone árrievub vuajnná jah fryöjstá suv jijtjasa gujgga lálluotit. (Dahkkh tjuajub njuakttjamijne bänij gujgga)

Reädnuo dal heässta vádtsá gummán stábuon meäddielin. (Sjnjamkath a jah o)

Árrieve iärijde njulttja jah gummá állate nuv bijjás máhttá vuöjnniet suv. (Állath njuakttjamub nuv bijjás guh máhtáh)

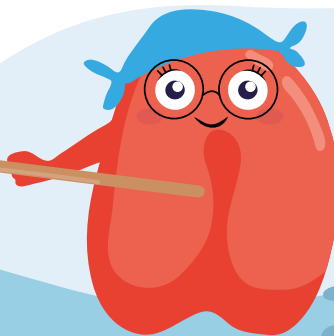

Die vádtsá vulas rájrarissasne varddásjit. (Állath njuakttjamub nuv vulas guh máhtáh)

Die gummá vádtsá sįjsa, galggá állást sjiägadit. Sádna álggá viädtijjde sjiägadit. (Njáluoh niärij sisbelijde)

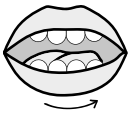
¹ Välljh dán bievjien.

Die táhtjub bassá. (Njáluoh njuakttjamijne bijjiebänij duögieste, duahkáje guabmáje, dess guh "smack" guvllije)

Die fynsstarijde syhkka. Leä jiäna fynsstarh, álguoste sisbielieb syhkka. (Njáluoh njuakttjamijne bánnieráruon sisbielieb)

Die ulgguobieliieb syhkka. (Njáluoh njukttjamijne gájk' bánnieráruon ulgguobieliien mehte)

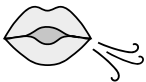
Gummá sámmáláhkáje bijjiene dahkká. (Njáluoh njuakttjamijne bijjiebänij sisbielieb jah ulgguobieliieb)

Dállie gummá leä dán vájbas PUH jahttá. (Geähtttjalh bñssamijde rahppat gæssie garra P jahttáh)

Sådna káhvub vuassjá. Tjáhtjie dualddá. (Bájh bñssamijde skelbbet)

Káhva leä báhkás. Gummá tjuavvare buvssuot. (Buvssuoh njualgga ulgs)

Gæssie káhvub juvkká sådna snjamkate. (Ssnjamkath)

Gæssie leä káhvub juvkkame vájbbá jah gávaste. (Gávasth)

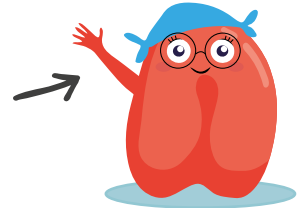
Die árráje jah snuvrrá. (Snuvrh)

Zzzzzzz...

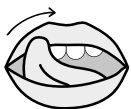

Soptese mij njaelmiemotorihkem lierehte

BÏHKEDIMMIE: Njaelmie lea gâetie. Njoektjeme lea aahka gie gâetesne ârroeminie.

Daelie (mâanta¹), jïh aahka edtja sov gâetiem sjeakodh. Dïhte aalka trâahpem sööpedh. (Njâaloeh vueliebangsemem)

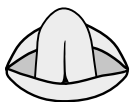
Mænngan dïhte balkångem sööpie. (Njâaloeh bijjiegangsemem)

Goh aahka lea âlkone, âeruvem vuajna jïh voejhkele dam gâvhkoetïdh. (Darjoeh tjoejenassh njoektjemïnie baeniej vööste)

Faahketji hierkie aahkan gâetien baaktoe tsävva. (Snjeemkehtieh a jïh o)

Âeruve destie njulhtjie, jïh aahka gâhkese bæjjese seejkie juktie sæjhta dam vuartasjidh. (Seejkh njoektjemem bæjjese dan gâhkese goh maahtah)

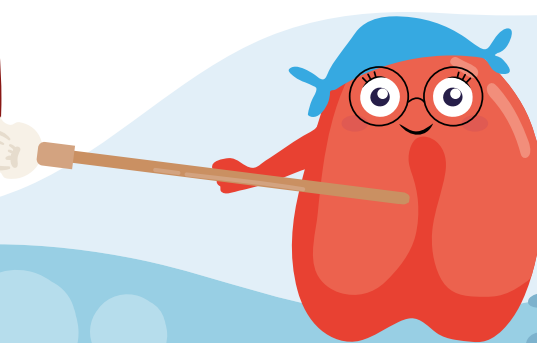

Jïh dellie trâahpen vâålese vaadtsa, sæjhta vuartasjidh. (Seejkh njoektjemem vâålese dan gâhkese goh maahtah)

Dellie aahka gâatan tjaanga juktie riejries sjeakodh. Dïhte aalka vïedtojide bëssedh. (Njâaloeh skiehriej sis-bielide)

¹ Veeljh daan biejjien.

Jih dellie tæhtjoem bæssa. (Njåaloeh njoektjeminie bijjiebaeniej duekiebieliej raejeste guemien raajan, guktie “smack” govloes)

Mænngan aahka klaaside njaama. Dan leah gellie klaash. Voestegh sis-bieliem njaama. (Njåaloeh njoektjeminie baeniej sis-bieliem)

Jih dellie ålkoe-bieliem njaama. (Njåaloeh njoektjeminie abpe baenieraajroen ålkoebielien mietie)

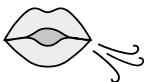
Aahka seammalaakan bijjene dorje. (Njåaloeh njoektjeminie bijjiebaeniej sis- jih ålkoebieliem)

Daelie aahka dan sæjloes, jih dle “PUH” jeahta. (Voejhkelh bangsemidie rihpestidh gosse garre P:m jeahtah)

Daelie prihhtjegem vuassja. Tjaetsie doelteminie. (Baajh bangsemidie sinsætnan vööste låapedh)

Prihtjege lea baahkes. Aahka tjuara bæssodh. (Bæssosth)

Gosse aahka jovkeminie, dellie tjieglehte. (Tjieglehth)

Goh prihhtjegem jovkeme, nahkeren sjædta jih gaaveste. (Gaavesth)

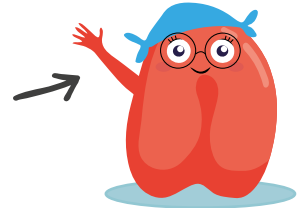
Jih dellie nahkeste jih snovre. (Snovrh)

Zzzzzzz...

Saga som tränar munmotoriken

BESKRIVNING: Munnen är ett hus. Tungan är gumman som bor i huset.

Det är (måndag¹) dag och gumman ska städa sitt hus. Hon börjar sopa trappan. (Slicka på underläppen)

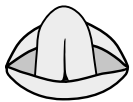
Sen sopar hon balkongen. (Slicka på överläppen)

När gumman är ute ser hon en ekorre och försöker locka den till sig. (Gör ljud med tungan mot tänderna)

Just då går en häst förbi gummans gård. (Smacka på a och o)

Ekorren hoppar iväg och gumman sträcker sig upp sig så mycket hon kan för att hon ska se den. (Sträck tungan uppåt så mycket du kan)

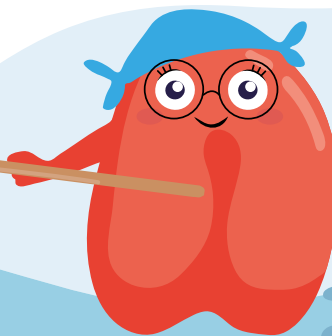

Och så går hon ner för trappan för att se efter. (Sträck tungan neråt så mycket du kan)

Så går gumman in för att städa klart. Hon börjar tvätta väggarna. (Slicka på insidan av kinderna)

¹ Välj den dag det är idag.

Och så tvättar hon taket. (Slicka med tungan från övertändernas baksida, till längst bak i gommen, så att det säger "smack")

Sedan torkar gumman fönsterna. Det är många fönster, först torkar hon insidan. (Slicka med tungan längs insidan av tandraden)

Och så torkar hon utsidan. (Slicka med tungan efter hela tandraden på utsidan)

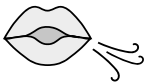
Gumman gör likadant där uppe. (Slicka med tungan på övertändernas in- och utsida)

Nu är gumman så trött att hon säger PUH. (Försök öppna läpparna när du säger ett hårt P)

Hon kokar kaffe. Vattnet kokar. (Låt läpparna darra mot varandra)

Kaffet är varmt. Gumman måste blåsa. (Blås rakt ut)

När gumman dricker sörplar hon. (Sörpla)

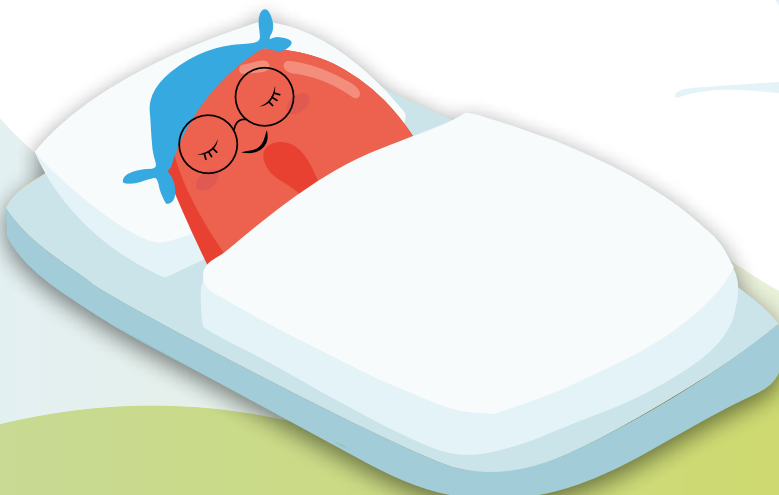

När hon har druckit kaffe är hon trött och gäspar. (Gäspa)

Och så somnar hon och snarkar. (Snarka)

Zzzzzzz...

Jågloe

Jågloe - älskad rackarunge

Jågloe är sydsamiska och betyder barn eller fritt översatt älskade rackarunge. Jågloe är även namnet på detta material som innehåller inspirerande material till förskolan.

Materialet finns på de samiska språken nordsamiska, lulesamiska, pitesamiska, umesamiska och sydsamiska.

Sámediggi

Sámedigge Sámediggie Saemiedigkie Sametinget